

NVE
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Deres referanse

Deres dato

Vår referanse

Vår dato
30.11.2021

Saksbehandler
Trond Erik Børresen

Direkte telefon
93488740

Lyse Kraft – Høringsinnspill revisjonsdokument for Ulla-Førre reguleringen i Suldal, Hjelmeland og Bykle kommuner

Vi viser til høring av revisjonsdokument for Ulla-Førre reguleringen i Suldal, Hjelmeland og Bykle kommuner, med høringsfrist 1. desember 2021. Lyse kraft har som medeier i Ulla-Førre og eier av Røldal-Suldal kraftverk viktig interesse i forestående revisjon av Ulla-Førre reguleringen. For Lyse Kraft er det særlig viktig at fleksibiliteten i dagens system opprettholdes, inkludert forholdet til Røldal-Suldal kraftverk. Lyse Kraft DA sitt høringsinnspill til revisjonsdokumentet avgis under.

Om Lyse Kraft DA

Lyse Kraft DA er en av landets største vannkraftaktører med en samlet produksjon på 9,5 TWh/år. Lyse Kraft er eid av Lyse (74,4 %) og Hydro Energi (25,6 %). Totalt har selskapet 20 kraftverk i tillegg til eierandeler i Sira-Kvina (41 %) og Ulla-Førre (18 %). Selskapet har et sammenhengende nedbørsfelt som strekker seg fra Åna-Sira i sør til Hardangervidda i nord.

Revisjonsdokumentet

Slik vi ser det beskriver revisjonsdokumentet reguleringen av Ulla-Førre på en god måte. Ut fra det vi kan se svarer dokumentet på kravene som er fremsatt fra kommunene.

Hovedformålet med en revisjon er å bedre miljøforholdene i regulerte vassdrag. Kjernen i en revisjon vil være å avveie mulige miljøforbedringer opp mot formålet med selve konsesjonen, som er kraftproduksjon. Revisjonsadgangen er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene, blant annet når det gjelder miljø. Ulla-Førre reguleringen er en forholdvis ny regulering med moderne konsesjonsvilkår. Ut fra det vi kan se ble virkningene av reguleringen i stor grad forutsett og tatt hensyn til når det ble gitt konsesjon i 1974.

Forhold til Røldal-Suldal kraftverk

Ulla-Førre og Røldal-Suldal reguleringene påvirker delvis samme vassdragsområde. Lyse Kraft/Hydro opplever samarbeidet med Statkraft som godt, der en sammen søker å finne gode løsninger. Eksempler på dette er vannhåndtering for etterlevelse av minstevannføringskrav i Suldalslågen ved nødvendige rehabiliteringsarbeid i enten Ulla-Førre eller RSK systemet. Et annet eksempel er koordinert vannhåndtering ved flomhendelser i vassdraget. For viktige interesser som

for eksempel bevaring av storaure i Suldalsvatnet søker en i felleskap å bedre kunnskapsgrunnlaget for best mulige løsninger.

Lyse Kraft støtter viktigheten av at Statkraft aktivt kan nytte reguleringsgrensene i Ulla-Førre systemet for å produsere kraft, beholde reguleringsevne, avgrense flommer etc. Krav til bl.a. minstevannføring og magasinrestriksjoner som kan avgrense produksjon, fleksibilitet eller evne til flomdemping må vurderes grundig, og de positive miljøvirkningene må avveies mot de samfunnsøkonomiske konsekvensene av tapt produksjon og reguleringsevne. Ulla-Førre har med sin store effekt- og magasinkapasitet en vesentlig betydning for forsynings-sikkerheten både når det gjelder effekt og energi. Dette må hensyn tas som et viktig forhold i den samlede interesseavveining når nye vilkår skal fastsettes.

Kunnskapsbasert forvaltning – endring av dagens reglement

Lyse Kraft er positiv til arbeidet med å bedre miljøtilstanden i Ulla-Førre. Samtidig er Lyse Kraft opptatt av at eventuelle endringer i Ulla-Førre systemet skal være kunnskapsbasert og bygge på et godt faglig grunnlag der det er gjort grundige kost-nyttevurderinger. Forutsetningen for eventuelle endringer må være at nytten av det konkrete tiltaket overstiger kostnadene i et samfunnsmessig perspektiv. Dette inkluderer hensynet til vannkraftens betydning for forsynings-sikkerhet, flomsikring, regulerbarhet (reguleringsanlegg), klimavennlig kraftkilde med mer. I denne sammenheng må også Norges forpliktelser i forhold til EUs fornybardirektiv vurderes i et samfunnsøkonomisk perspektiv.

Lyse Kraft støtter foreslått endring av vårflom i Suldalslågen. Dette er slik vi ser det et godt eksempel på en kunnskapsbasert tilnærming der ny kunnskap både hensyntar miljø og kraftproduksjon. Fysiske tiltak som f.eks. ripping/harving av elvebunn vil ofte være et kostnadseffektivt tiltak som trolig vil være med å øke fiskeproduksjonen i et vassdrag som Suldalslågen.

Storaure Suldalsvatn

Lyse Kraft støtter Statkraft sin vurdering av at storauren i Suldalsvatn er et tema hvor det er behov for mer kunnskap for å kunne vurdere målrettede tiltak. Lyse Kraft er derfor positiv til at det i år er etablert et samarbeidsråd for Suldalsvassdraget der blant annet økt kunnskap om storauren i Suldalsvatnet har vært tema. I samarbeidsrådet for Suldalsvassdraget er både kommune, grunneiere, forvaltning og regulanter (Statkraft og Lyse Kraft) med. Gjennom dette rådet vil Lyse Kraft være med å bidra til at det gjennomføres nye undersøkelser av storauren i Suldalsvatnet.

Villrein i Setesdal-Vesthei

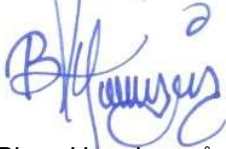
Når det gjelder forholdet til villrein i Setesdal- Vesthei støtter vi Statkraft i at villreinområdet må sees under ett, og at eventuelle tiltak må gjennomføres i prioritert rekkefølge for best mulig effekt og utnytting av samla ressurser. Villreinbestanden er påvirket av mange ulike aktiviteter og det er den samla belastningen for bestanden som er viktig. Vannkraft er bare en av flere faktorer som påvirker bestanden. Lyse Kraft er enig med Statkraft i at oppfølging av villrein blir tatt vare på gjennom standard naturforvaltingsvilkår i revidert konsesjon, og ikke gjennom vilkår om konkrete tiltak.

Slipp av minstevannføring

I revisjonskravet er det stilt krav om miljøbasert vannføring for flere vassdrag påvirket av Ulla-Førre reguleringen. For eksempel er det stilt krav om miljøbasert vannføring i Tusso i Årdalsvassdraget. Av revisjonsdokumentet fremgår det at Bjørndalsvatn er eneste aktuelle magasin i området for å sikre dette. Statkraft beskriver at lang avstand fra slippsted til målested i Trodla-Tysdal (om lag 12 km) vil gjøre det utfordrende å styre slipp mot måling i elva. Lyse Kraft har erfaring med slipp av minstevannføring fra Breiavad til Kalltveit i Årdalsvassdraget. Vår erfaring bekrefter at lang avstand fra slippsted til målepunkt er krevende og medfører behov for et betydelig mer-slipp for å sikre minstevannføringskravet. Når konsesjonsmyndighetene skal veie kost-nytte av de ulike kravene er

det derfor avgjørende at en har med seg hele kostnadsbildet. I tillegg til rent krafttap er det viktig å ha med tilleggskostnader som redusert fleksibilitet (ref. indirekte magasinrestriksjoner som nevnt tidligere), og kostnader med etablering av minstevannføringsarrangement.

Vennlig hilsen
Lyse Kraft DA

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bjørn Hønningsvåg'.

Bjørn Hønningsvåg
Administrerende direktør

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Trond Erik Børresen'.

Trond Erik Børresen
Fagansvarlig vassdrag og miljø